

Aan de gemeenteraad van de gemeente Maassluis
T.a.v. de heer mr. R. van der Hoek, griffier
Postbus 55
3140 AB MAASSLUIS

Rotterdam, 12 juli 2021

Ons kenmerk: 210790FBB6/SS

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag aan met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2020 van de gemeente Maassluis. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2020 van de gemeente Maassluis.

Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid af te geven bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Maassluis

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de door het college van burgemeester en wethouders onder toezicht van de gemeenteraad opgemaakte jaarrekening. De controle van de jaarrekening ontslaat het college of de raad niet van hun verantwoordelijkheden. Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging van 10 december 2020. Wij hebben bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid afgegeven.

Wij bespreken onze bevindingen met de auditcommissie

Wij bespreken deze rapportage graag tijdens de bijeenkomst met uw auditcommissie op 28 juni 2021 en zullen dan ook uw eventuele vragen beantwoorden. Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag op 24 en 28 juni 2021 afgestemd met de portefeuillehouder Financiën en control, de concerncontroller en de teammanager Advies, belastingen en control.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.M.J. van Vugt RA

Inhoudsopgave

01 Managementsamenvatting

Managementsamenvatting 2020	5
---	---

02 Belangrijkste bevindingen en observaties

Jaarrekening en jaarverslag	9
Begrotingsrechtmatigheid	11
Rechtmatigheid EU-aanbestedingen en participatiewet	12
SiSa-bijlage en WNT	14
Voorzieningen: Evaluatie belangrijkste schattingen management	15
Grondexploitatie	16
Sociaal domein (3 decentralisaties)	18
Fraude als onderdeel van onze controle	19

03 Interne-beheersingsomgeving 2020

De belangrijkste bevindingen uit onze boardletter 2020	22
Betrouwbaarheid en continuïteit van geautomatiseerde gegevensverwerking	23
Speerpunten accountantscontrole 2020	24

04 De financiële positie van uw gemeente

De financiële positie van uw gemeente	27
Het weerstandsvermogen	28

05 Overige aangelegenheden

Communicatie met het management	31
---	----

06 Bijlagen

Bijlage A: Niet-gecorrigeerde controleverschillen	33
Bijlage B: Onzekerheden in de controle	34
Bijlage C: Tekortkomingen in de toelichtingen	35
Bijlage D1: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2020	36
Bijlage D2: Bevindingen SiSa-bijlage Tozo 2020	37
Bijlage E: Onafhankelijkheid	38

01 Management- samenvatting

Managementsamenvatting 2020

1. Identificeren van wijzigingen binnen uw gemeente

2. Vaststelling materialiteit

3. Reikwijdte

4. Inschatting significante risico's

5. Conclusie significante risicogebieden

Kernactiviteiten

Tijdens onze interim-controle hebben wij eventuele wijzigingen binnen uw gemeente vastgesteld en is de impact op onze controleaanpak daarvan bepaald. Deze hebben wij aan u gerapporteerd via onze boardletter 2020 en met u besproken tijdens de auditcommissie d.d. 1 maart 2021.

Na de behandeling van de boardletter 2020 zijn er geen (significante) wijzigingen geweest.

Bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Maassluis zijn wij voornemens om een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid af te geven.

De hierbij gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 1,1 miljoen en respectievelijk € 3,3 miljoen. De rapportagetolerantie bedraagt € 50.000.

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging d.d. 10 december 2020.

Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking of wijziging in de reikwijdte van onze controle. Onze opdracht is ongewijzigd uitgevoerd.

Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2020 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Onze planning beschrijft het proces van risico-inschatting, inclusief nadere informatie over de significante risico's die wij tijdens deze opdracht hebben geïdentificeerd. Onze bevindingen en conclusies met betrekking tot deze risico's zijn vermeld in deze rapportage.

Het significante risico dat wij onderkend hebben is het, op grond van de Nadere voorschriften controle en overige standaarden, veronderstelde risico betreffende 'Management override of controls'.

Wij wijzen u op onze conclusies met betrekking tot de significante controlerisico's.

Wij merken op dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd ten aanzien van de significante risicogebieden.

Bevindingen

- Waardering Voorraad onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie: Wij hebben het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten met betrekking tot de grondexploitatie ontwikkelt en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd, een en ander in de context van onze verklaring bij de jaarrekening als geheel. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen aannemelijk zijn en consistent worden gebruikt. In het onderdeel [grondexploitaties](#) gaan wij hier nader op in.
- Sociaal Domein: Wij hebben de verantwoorde baten en lasten inzake het sociaal domein beoordeeld. Hierbij hebben wij geconstateerd dat de lasten inzake de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet bovenlokaal, die voortvloeien uit de gemeenschappelijke regelingen ROGPlus NWN en Jeugdhulp Rijnmond, op grond van de laatste versie van de conceptjaarstukken 2020 van deze verbonden partijen zijn verantwoord. De controle van de lasten inzake de Jeugdwet lokaal is op 11 mei 2021 door de accountant van ROGPlus afgerond. Hierbij zijn geen resterende fouten en onzekerheden geconstateerd. In het onderdeel [Sociaal Domein](#) gaan wij hier nader op in.
- Begrotingsrechtmatigheid: In 2020 zijn op vijf programma's de begrote lasten (na wijziging) overschreden. Hoewel deze overschrijdingen primair onrechtmatig zijn, wegen deze gezien de oorzaak ervan en de toetsing aan de gestelde kaders inzake begrotingsrechtmatigheid niet mee in ons oordeel. In het onderdeel [begrotingsrechtmatigheid](#) gaan wij hier nader op in.
- Financiële positie: De financiële positie van uw gemeente is gemiddeld. De uitdaging voor de begroting 2022 ligt, net zoals in voorgaande jaren, vooral in het sluitend hebben van de begroting en het zorg dragen voor een meerjarenperspectief waarbij niet te veel wordt ingeteerd op de reservepositie. In het onderdeel [de financiële positie van uw gemeente](#) gaan wij hier nader op in.
- Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de controle op management override of controls.

Kernpunten

- Wij hebben twee niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd en één onzekerheid met betrekking tot het vermogen en resultaat. De geconstateerde fouten betreffen een bedrag van € 0,285 miljoen als gevolg van het onjuist verantwoorden van de uitvoeringskosten van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandigen (Tozo) ad € 0,07 miljoen en een onzekerheid ad € 0,1 miljoen ontstaan bij uw gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS, en worden veroorzaakt doordat bij het verstrekken van uitkeringen de Participatiewet niet juist is toegepast. Doordat de uitvoering van de Participatiewet gemandateerd is aan Stroomopwaarts MVS wegen de in hun jaarrekening 2020 geconstateerde fouten en onzekerheden op dit onderdeel, ook mee in het oordeel van de gemeente Maassluis. Daarnaast is er één zuivere rechtmatigheidsfout geconstateerd van € 347.760 als gevolg van het [niet naleven van de Europese aanbestedingsrichtlijnen](#). De geconstateerde, niet-gecorrigeerde, fouten en onzekerheden vallen binnen de goedkeuringstolerantie van € 1,1 miljoen voor fouten en € 3,3 miljoen voor onzekerheden en hebben hierdoor geen invloed op de strekking van de controleverklaring.
- Er zijn geen feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot [SiSa 2020](#) en de [Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector](#) (WNT).
- Er zijn geen belangrijke wijzigingen in de verslaggevingsregels als gevolg van het wijzigingen van de verslaggevingsgrondslagen.

Oordeel

Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid af te geven bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Maassluis.

De controle 2020 van de gemeente Maassluis

Managementsamenvatting 2020

Wij hebben onze controle van de jaarrekening 2020 van de gemeente Maassluis uitgevoerd, en zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid af te geven.

Met de opdrachtbevestiging 2020, heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2020. Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend (geweest) voor onze controle:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).
- De 'Controleverordening gemeente Maassluis' (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet).
- Het door uw raad op 15 december 2020 vastgestelde controleprotocol en normenkader.
- Controleprotocol WNT 2020.

Geen significante wijzingen in reikwijdte van de controle

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking of wijziging in de reikwijdte van onze controle. Onze opdracht is ongewijzigd uitgevoerd. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2020 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Maassluis

Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen of de memberfirms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectievelijke zuster- en/of dochterondernemingen en de gemeente Maassluis, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging is te vinden in bijlage E bij deze rapportage.

Geen wijzigingen in de verslaggevingsgrondslagen

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn zeer belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van de gemeente. Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeente zijn uiteengezet in de toelichting in de jaarrekening 2020.

Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Indien nodig, hebben wij specialisten betrokken bij het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

COVID-19

De jaarrekening over het boekjaar 2020 presenteert de eerste financiële gevolgen van het coronavirus (COVID-19). Hoe groot de financiële en maatschappelijke impact voor het boekjaar 2020 is geweest op de gemeente Maassluis en wat de verwachtingen van de gemeente zijn met betrekking tot deze impact in de komende jaren is toereikend toegelicht in de paragraaf Corona op pagina 175 tot en met 183 van de jaarstukken 2020. Deze paragraaf is in opvolging van het advies van de commissie Bado, zoals opgenomen in de ['Notitie effecten en risico's voor decentrale overheden vertaald naar de jaarrekening 2020'](#), aan de jaarstukken 2020 toegevoegd.

In het onderdeel [COVID-19](#) gaan wij nader in op deze paragraaf en de belangrijkste effecten van COVID-19 op het vermogen en het resultaat van de gemeente Maassluis.

Managementsamenvatting 2020

Verloop controle

De controle van de jaarrekening 2020 heeft net als vorig jaar volledig op afstand plaatsgevonden. Een groot verschil ten opzichte van de controle van de jaarrekening 2019 is dat ook het interne opstel- en samenstelproces van de jaarrekening, als gevolg van de tweede lockdown, volledig op afstand heeft plaatsgevonden, alsmede een belangrijk deel van de bedrijfsvoering gedurende het boekjaar. Het opstel- en samenstelproces, zoals dit traditioneel gezien plaatsvindt en waarop de huidige plannings ingericht zijn, moest dus op een wezenlijk andere wijze uitgevoerd worden.

Landelijk zien wij dat het volledig op afstand opstellen en samenstellen van jaarrekeningen en het op afstand controleren ervan zorgt voor langere doorlooptijden van de controle. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat natuurlijke afstemmingsmomenten op de werkvloer vervallen, waardoor het langer duurt voordat de noodzakelijke, kwalitatief toereikende controle-informatie beschikbaar is. Daarnaast is ook de omvang van de accountantscontrole toegenomen vanwege onderwerpen die specifiek zijn voor COVID-19, zoals de 'coronaparagraaf' en de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandigen (Tozo), en zijn gemeenten en accountants in januari 2021 geconfronteerd met een explosieve toename van het aantal regelingen dat via de SiSa-bijlage gecontroleerd moesten worden.

Ook het controleproces van de jaarrekening van de gemeente Maassluis heeft een langere doorlooptijd gekend dan normaal. Dit is vooral veroorzaakt doordat bij de start van de controle het opstel- en samensteldossier nog niet helemaal gereed was. Daarnaast heeft op onderdelen ook het vraag-en-antwoordtraject langer geduurd.

De afstemming tussen de gemeente en het controleteam vanuit Deloitte heeft, als gevolg van de huidige COVID-19-situatie, geleid tot een andere dynamiek in de controle dan in 2020. Ondanks deze andere, meer digitale en interactieve, manier van werken en de lange doorlooptijd heeft de accountantscontrole altijd op een constructieve en positieve wijze plaats kunnen vinden. Wij vinden dit gezien de omstandigheden een knappe prestatie van het ambtelijk apparaat van de gemeente Maassluis.

Volledigheidshalve merken wij op dat de accountantscontrole per heden nog niet volledig is afgerond doordat de interne kwaliteitsreview nog onder handen is.

02 Belangrijkste bevindingen en observaties

Belangrijkste bevindingen en observaties

Jaarrekening en jaarverslag

Wij hebben vastgesteld dat de grondslagen van de jaarrekening aanvaardbaar zijn en dat het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening.

Jaarrekening en jaarverslag

De jaarstukken 2020 van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag 2020, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- De jaarrekening 2020, waaronder het overzicht van baten en lasten met toelichting, de balans en de toelichting, de SiSa-bijlage en het overzicht met taakvelden.
- De bijlagen.

De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (over o.a. het weerstandsvermogen en risicobeheersing, bedrijfsvoering en verbonden partijen) het jaarverslag. In de programmaverantwoording wordt informatie opgenomen met betrekking tot de vragen: wat hebben wij gedaan, wat hebben wij bereikt en wat heeft het gekost? Op basis van Nederlandse wetgeving en de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden (NV COS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen.

Als onderdeel van deze vereisten hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag de vereiste informatie bevat op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en artikel 26 BBV.
- Wij hebben, voor zover wij kunnen beoordelen, vastgesteld dat verklaringen van het bestuur in het jaarverslag en de andere informatie zoals opgenomen in de jaarstukken verenigbaar zijn met de beweringen en verklaringen die in de jaarrekening zijn opgenomen.
- Wij hebben vastgesteld dat de verklaringen in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de uitgevoerde controlewerkzaamheden.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2020.

Belangrijkste bevindingen en observaties

Effecten COVID-19

De gemeente Maassluis heeft de effecten van COVID-19 in de paragraaf 'Corona' toegelicht in de jaarstukken 2020.

COVID-19

De jaarrekening over het boekjaar 2020 presenteert de eerste financiële gevolgen van het coronavirus (COVID-19). Hoe groot de financiële en maatschappelijke impact voor het boekjaar 2020 is geweest op de gemeente Maassluis en wat de verwachtingen van de gemeente zijn met betrekking tot deze impact in de komende jaren is toereikend toegelicht in de paragraaf 'corona' op pagina 175 tot en met 183 van de jaarstukken 2020.

Wij noemen hier de belangrijkste effecten van corona op de jaarrekening van de gemeente Maassluis:

- **Subsidieverstrekingen:** De gemeente heeft in de algemene subsidieverordening een hardheidsclausule opgenomen. Hierin staat dat het college in bijzondere gevallen kan afwijken. Dit houdt in dat ondanks gesubsidieerde instellingen niet alle prestaties hebben geleverd, de subsidies op basis van de hardheidsclausule kunnen worden vastgesteld en hiermee als rechtmatig kunnen worden beschouwd.
- **Tozo:** Eén van de maatregelen die het kabinet gebruikt om ondernemers te steunen tijdens de coronacrisis is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Als onderdeel van de controle van de SiSa-bijlage hebben wij de uitvoering en verantwoording van deze regeling gecontroleerd. De gemeente Maassluis heeft de uitvoering van de Tozo gemandateerd aan de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MSV. Wij maken daarom voor de controle van de getrouwheid en rechtmatigheid van de Tozo-verantwoording gebruik van de werkzaamheden die de accountant van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts heeft uitgevoerd. Op grond van de door ons verrichte controlewerkzaamheden hebben wij vastgesteld dat aantoonbaar voldaan wordt aan de gestelde eisen in het kader van de Tozo.

De Nota verwachtingen accountantscontrole schrijft daarnaast voor dat er een kwalitatieve toets door de accountant verricht moet worden op het beleid inzake Misbruik en Oneigenlijk beleid voor de Tozo-regeling. Wij hebben vastgesteld dat de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS een M&O-beleid heeft vastgesteld met daarin de getroffen interne beheersmaatregelen, zoals de controle achteraf en hoe u gebruikmaakt van het Inlichtingenbureau. Tevens is vastgesteld dat de gemeenschappelijke regeling het M&O-beleid heeft nageleefd, waarmee u als gemeente eveneens voldaan heeft aan deze kwalitatieve vereiste.

- **Waardering vorderingen:** Als gevolg van financiële problemen of tekorten bij debiteuren en andere soorten schuldenaars bestaat een toegenomen risico op het niet ontvangen van vorderingen. Wij hebben de invorderingsrisico's en daarmee de waardering van de vorderingen gecontroleerd en wij merken op dat er als gevolg van diverse steun- en coulanccemaatregelen (door het Rijk dan wel door de gemeente) nog geen sprake is van een grote toename in de oninbare vorderingen.

Belangrijkste bevindingen en observaties

Rechtmatigheid

Er is sprake van vijf begrotingsoverschrijdingen op het niveau van de programma's, welke niet meewegen in het oordeel van de accountant.

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de raad, zodat zij tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad als toezichthoudend orgaan. Het begrotingscriterium is uitgewerkt in de Kadernota 2018 van de Commissie BBV en verder verfijnd en verduidelijkt via bijlage 1 van het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 15 december 2020.

Programmaoverschrijdingen

Er is sprake van een programmaoverschrijding op de programma's 0, 2, 3, 7 en 8. Dit is inzichtelijk gemaakt in de tabel hiernaast. Het totaal aan overschrijdingen is € 1,169 miljoen. Deze overschrijdingen zijn in te delen in de categorieën zoals genoemd in de Kadernota Rechtmatigheid 2018, die verder verfijnd zijn in bijlage 1 van het controleprotocol van de gemeente Maassluis. Uw gemeente heeft de aard van de overschrijdingen alsmede de reden van het niet meewegen van de overschrijdingen in het accountantsoordeel op een adequate wijze toegelicht op pagina 195 tot en met 198. De categorieën waarbinnen de onrechtmatigheden van de gemeente Maassluis vallen zijn:

1. De kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid en waarvan ondubbelzinnig is vastgesteld dat de begroting hier niet tijdig op aangepast had kunnen worden.
2. Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.
3. Budgetoverschrijdingen bij open-einde(subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.

Op grond van de door ons verrichte werkzaamheden delen wij het standpunt dat deze overschrijdingen niet meewegen in het oordeel van de accountant.

Verschillen tussen begrote en werkelijke lasten (bedragen x 1.000)	
Programma 0 – Bestuur en dienstverlening	Begroot: € 3.544 Realisatie: € 3.639 Overschrijding: € 95
Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat	Begroot: € 4.717 Realisatie: € 4.825 Overschrijding: € 108
Programma 3 – Economie en citymarketing	Begroot: € 8.826 Realisatie: € 9.526 Overschrijding: € 700
Programma 7 – Volksgezondheid milieu en duurzaamheid	Begroot: € 9.771 Realisatie: € 9.822 Overschrijding: € 51
Programma 8 – RO, bouwen en wonen	Begroot: € 3.618 Realisatie: € 3.833 Overschrijding: € 215

Belangrijkste bevindingen en observaties

Rechtmatigheid

Wij hebben rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden geconstateerd als gevolg van het niet naleven van de Europese Aanbestedingsrichtlijnen en het onjuist toepassen van artikel 69 Participatiewet.

Rechtmatigheid Europese aanbestedingen

Om de rechtmatigheid van de gedane inkopen vast te stellen, wordt er jaarlijks een analyse op alle inkopen verricht die op grond van hun aard en/of omvang opvallen en hierdoor een hoger risico hebben dat sprake is van aanbestedingsfouten. Ten behoeve van de accountantscontrole 2020 is deze analyse eveneens uitgevoerd, waarbij er twee contracten geïdentificeerd zijn die onrechtmatig zijn aanbesteed. De totale rechtmatigheidsfout met betrekking tot deze contracten bedraagt € 0,213 miljoen.

Doordat de geconstateerde fouten uit een statistische steekproef komen, hebben wij bepaald wat de omvang van niet-ontdekte rechtmatigheidsfouten is op de niet onderzochte massa. Deze extrapolatie komt uit op € 0,135 miljoen, waarmee het totaal aan rechtmatigheidsfouten als gevolg van het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels € 0,348 miljoen bedraagt. Deze fouten wegen mee in het oordeel van de accountant. Daarnaast geldt voor één dossier dat er onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid in verband met de complexiteit van de opdracht. Dat gaat om een bedrag van € 0,070 miljoen. Dit dossier tellen wij niet mee in onze foutenevaluatie.

Naar aanleiding van de in 2020 maar ook in eerdere jaren geconstateerde fouten, concluderen wij dat uw gemeente het risico loopt dat ook in komende jaren geconstateerd wordt dat uitgaven die samenhangen met andere, dan de reeds geïdentificeerde, contracten onrechtmatig blijken. Dit risico doet zich met name voor op complexere inkoop situaties, waar in 2020 twee van de fouten op geconstateerd zijn.

In onze voorgaande rapportages hebben wij u reeds geadviseerd om de huidige interne beheersomgeving van het inkoopdomein te evalueren en passende interne beheersmaatregelen te treffen die borgen dat de juiste aanbestedingsvorm doorlopen wordt bij het doen van inkopen. De gemeente Maassluis is op dit moment bezig met de herinrichting van de inkoopfunctie. De herinrichting ziet onder andere toe op het structureel borgen van de benodigde (specifieke) kennis rondom inkopen en de implementatie van contractbeheer c.q. een verplichtingenadministratie. Wij vinden dit een positieve ontwikkeling. Wij adviseren u echter om bij de herinrichting van de inkoopfunctie voldoende aandacht te schenken aan de wijze waarop de gemeente Maassluis complexere of unieke inkoop situaties ondervangt binnen het proces. Hoewel de frequentie van dit type inkopen niet hoog is, kan de financiële impact wel groot zijn. Tevens adviseren wij u nogmaals om passende maatregelen te treffen die borgen dat de geschatte opdrachtwaarde, welke de basis vormt voor de te volgen aanbestedingsvorm, juist bepaald wordt.

Ten slotte adviseren wij u om gedurende het herinrichtingsproces de verbijzonderde interne controle op de naleving van de Europese aanbestedingswet periodiek te verrichten in plaats van éénmaal per jaar 'achteraf'. Op deze wijze kunnen fouten of andere omissies eerder gesignaleerd worden en kan de interne beheersing sneller aangepast worden indien dit noodzakelijk geacht wordt.

Belangrijkste bevindingen en observaties

Rechtmatigheid

Wij hebben rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden geconstateerd als gevolg van het niet naleven van de Europese Aanbestedingsrichtlijnen en het onjuist toepassen van artikel 69 Participatiewet.

Getrouwheid en rechtmatigheid gemandateerde taken Stroomopwaarts

De Participatiewet en de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandigen (Tozo) wordt uitgevoerd door uw verbonden partij Stroomopwaarts MVS. Doordat Stroomopwaarts MVS de uitvoering van de Participatiewet en de Tozo van Maassluis in mandaat uitvoert, wegen fouten en onzekerheden die geconstateerd worden in de jaarrekening van deze verbonden partij mee in het accountantsoordeel van de gemeente Maassluis.

Naar aanleiding van de accountantscontrole van de jaarrekening 2020 van Stroomopwaarts MVS is er een fout gerapporteerd ad € 0,067 miljoen als gevolg van het onjuist naleven van artikel 69 Participatiewet. Deze fout weegt derhalve mee in het accountantsoordeel van de gemeente Maassluis over de jaarrekening 2020. Naast de geconstateerde fout is eveneens een onzekerheid gerapporteerd ad € 0,104 miljoen. In 2021 zullen deze fouten en onzekerheden pas gerapporteerd worden inzake de SiSa-verantwoording.

De gemeente Maassluis dient verder de door de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS, op basis van de gecontroleerde en gecertificeerde jaarstukken, gerealiseerde baten en lasten in de eigen jaarrekening over te nemen. In de jaarstukken 2020 heeft Stroomopwaarts MVS voor de eerste keer verantwoording afgelegd over de Tozo. De Tozo bestaat uit de baten en lasten die samenhangen met de verstrekte voorzieningen en de uitvoeringskosten die hiermee samenhangen. Naar aanleiding van de accountantscontrole van de jaarrekening 2020 hebben wij vastgesteld dat de gemeente Maassluis de uitvoeringskosten Tozo voor € 0,258 miljoen te hoog verantwoord heeft. Deze fouten wegen mee in het oordeel van de accountant.

De geconstateerde getrouwheids- en rechtmatigheidsfouten vallen binnen de goedkeuringstolerantie van € 1,1 miljoen en de geconstateerde onzekerheden vallen binnen de tolerantie van € 3,3 miljoen.

Zowel de fouten als onzekerheden hebben hierdoor geen invloed op de strekking van de controleverklaring.

Belangrijkste bevindingen en observaties

SiSa-bijlage en WNT
verantwoording

Wij hebben geen fouten en/of onzekerheden in de WNT-verantwoording 2020 geconstateerd. Wel hebben wij een onzekerheid in de SiSa-verantwoording geconstateerd die de gemeente op een adequate wijze heeft toegelicht.

SiSa-bijlage

Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota Verwachtingen accountantscontrole SiSa 2020. Hierbij evalueren wij de getrouwheid en rechtmatigheid van de in de SiSa-bijlage verantwoorde gegevens (indicatoren).

Wij willen benadrukken dat u als gemeente zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Indien een '0' is ingevuld, zijn wij bij uw organisatie nagegaan of deze '0' terecht is ingevuld. U heeft dit aan ons bevestigd.

De (verplichte) tabel met fouten en onzekerheden in de specifieke uitkeringen is opgenomen in bijlage D van dit accountantsverslag. Tijdens de controle hebben wij geen financiële fouten geconstateerd. De (verplichte) tabel met fouten en onzekerheden in de specifieke uitkeringen is opgenomen in bijlage D van dit accountantsverslag.

Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2020 niet meer bedragen dan € 201.000 per jaar.

Daarnaast dienen gemeenten de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief ingehuurd personeel – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000,-.

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel die van invloed zijn op de WNT.

Belangrijkste bevindingen en observaties

Belangrijkste schattingen

Wij zijn van mening dat de waardering van de betreffende voorzieningen en de daarbij gemaakte schattingen redelijk zijn en consistent zijn toegepast.

Voorzieningen: Evaluatie belangrijkste schattingen management

Uw gemeente heeft voorzieningen gevormd voor verliezen, risico's of verplichtingen die hun oorsprong vinden in het huidige boekjaar of eerdere boekjaren, maar waarvan de (verwachte) uitgaven in de toekomst liggen. Binnen de voorzieningen maakt u conform het BBV onderscheid naar voorzieningen voor 'verplichtingen, verliezen en risico's', 'egalisering van kosten' (groot onderhoud), en 'middelen van derden waarvan de besteding gebonden is'.

Voor de voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's en de voorzieningen ter egalisering van kosten zijn naar hun aard gebaseerd op veronderstellingen en schattingen van het management en college. Zij schatten op basis van hun kennis van de gemeente en haar omgeving in wat het effect van de te voorziene risico's, verplichtingen en kosten zal zijn in de komende jaren en wat de omvang van de voorziening moet zijn.

Wij hebben het proces beoordeeld waarmee het management de schattingen ontwikkelt, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Een en ander in de context van onze verklaring bij de jaarrekening als geheel en niet bedoeld om ons een oordeel te vormen over individuele schattingen. Wij zijn van mening dat de waardering van de betreffende voorzieningen en de daarbij gemaakte schattingen redelijk zijn en consistent zijn toegepast.

Voorziening onderhoud gebouwen

In de jaarrekening 2020 is de voorziening onderhoud gebouwen vrijgefallen. Deze voorziening is in het verleden door de Raad gevormd ten behoeve van het groot onderhoud aan de gebouwen van de gemeente Maassluis en was gebaseerd op meerjarenonderhoudsplannen (MJOP). Het [Besluit begroting en verantwoording](#) stelt echter eisen aan de actualiteit c.q. jaarlijkse herijking van de meerjarenonderhoudsplannen die ten grondslag liggen aan onderhoudsvoorzieningen, waaronder de eis dat: *"Een beheerplan maximaal vijf jaar oud mag zijn ten opzichte van het verslagleggingsjaar en dat binnen de vijf jaar wel de verplichting bestaat om het beheerplan tussentijds bij te stellen, indien het beheerplan in belangrijke mate niet meer aansluit bij de actuele situatie van staat van het onderhoud."*

Tijdens de controle hebben wij vastgesteld dat voor de geselecteerde vastgoedobjecten geen adequate bijstelling van het beheerplan heeft plaatsgevonden. Onder andere was de aansluiting met het oorspronkelijke MJOP niet vast te stellen en was er hierdoor onvoldoende inzicht in de aannemelijkheid van de nog te maken onderhoudskosten voor de toekomst. Op grond van de door ons geconstateerde punten is geconcludeerd dat er geen deugdelijke onderbouwing beschikbaar is per balansdatum, waardoor de voorziening gereclassificeerd is naar een bestemmingsreserve.

Belangrijkste bevindingen en observaties

Grondexploitatie

De waardering van de voorraad onderhanden werk is niet onaannemelijk bevonden.

Grondexploitatie

De balanspost met de belangrijkste schattingselementen in de jaarrekening van de gemeente Maassluis betreft de voorraad onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie (grondexploitaties) ad € 2,7 miljoen. Hoewel de boekwaarde ten opzichte van 2019 fors gedaald is en de financiële ratio per 31 december 2020 voor de grondexploitatie 2,5% is, wat door de Provincie Zuid Holland in de signaleringswaarden voor het toezicht geclassificeerd wordt als 'minst risicovol', is deze balanspost relevant voor de accountantscontrole. Dit wordt veroorzaakt door de schattingselementen die zich bevinden in de ramingen van de nog te realiseren baten ad € 4,4 miljoen en lasten ad € 1,7 miljoen. De nog te realiseren baten en lasten vormen samen met de boekwaarde de basis voor de waardering in de jaarrekening, oftewel het resultaat van de projecten, wat leidt tot een voorziening indien verwacht wordt dat het project verlieslatend is of leidt tot (tussentijdse) winstname bij een verwachte winst.

Ten behoeve van de waardering van de bouwgronden in exploitatie per balansdatum, dient de gemeente per individuele grondexploitatie te bepalen of de boekwaarde plus de in de toekomst nog te realiseren kosten en opbrengsten, naar de beste inschatting, terugverdiend zal worden. De gemeente Maassluis schat per 31 december 2020 in dat de totale omvang van de niet terug te verdienen kosten op de gehele grondexploitatie € 0,38 miljoen is (2019: 1,79 miljoen). Hiervoor is een voorziening getroffen. Deze voorziening is voor een bedrag ad € 0,08 miljoen in mindering gebracht op de bouwgronden in exploitatie. Het resterende deel van deze verlies-voorziening is aan de passivazijde van de balans gepresenteerd voor een bedrag ad € 0,30 miljoen. Dit is in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording.

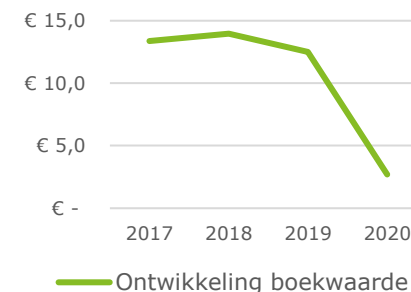
Het controleproces van de waardering van de voorraad onderhanden werk

De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot vijf P's:

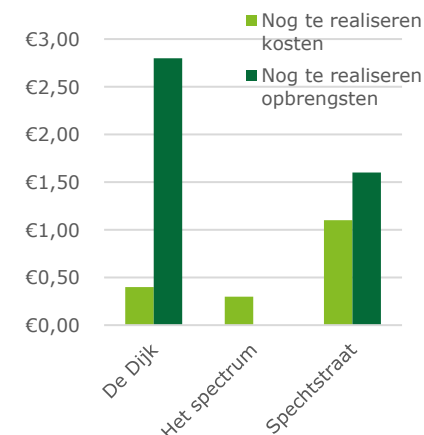
- **Planning:** Is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt? Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.
- **Programmering:** In de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavel, appartementen, etc.) in de projecten, in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- **Prijs:** De verkoopprijzen van woningen en dus van grond hebben langere tijd onder druk gestaan. Deze situatie is omgeslagen naar een grote vraag naar woningen en grond waardoor de grondprijs in hoog tempo is gestegen. Is er door de gemeente afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke grondprijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de positieve marktontwikkelingen?
- **Plankosten:** Door de toenemende vraag naar woningen hiermee dus eveneens naar bouwcapaciteit is er sprake van een toenemende stijging van de bouwkosten. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke prijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de hierbij behorende prijsontwikkelingen?
- **Parameters:** Zijn de parameters voor kosten en opbrengstenstijgingen opportuun beredeneerd vanuit de huidige situatie en de best mogelijke inschatting inzake de toekomstige ontwikkeling van de grondprijzen en plankosten?

De vijf P's vormen de basis voor de actualisatie van de grondexploitaties zoals opgenomen in uw paragraaf grondbeleid.

Boekwaarde bouwgronden in exploitatie (x 1 miljoen)

Nog te realiseren baten en lasten (x 1 miljoen)

Belangrijkste bevindingen en observaties

Grondexploitaties

De waardering van de voorraad onderhanden werk is niet onaannemelijk bevonden.

Grondexploitaties

Bij onze beoordeling van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen voor actualisatie van de grondexploitaties, zijnde vooral de uitgangspunten voor de planning (fasering), de programmering, het prijsbeleid, maar ook de parameters voor kosten- en opbrengstenstijging en de gehanteerde rekenrente (rente-omslagmethode), hebben wij het volgende in overweging genomen:

- Of de afzonderlijke veronderstellingen redelijk lijken, onderling afhankelijk en intern consistent zijn, en of de veronderstellingen redelijk lijken wanneer ze collectief of in samenhang met andere veronderstellingen worden beschouwd.
- Of de veronderstellingen in de markt de waarneembare veronderstellingen op passende wijze weerspiegelen; met andere woorden: is er consistentie met de algemene economische omgeving en de economische omstandigheden in/bij de gemeente?
- Of de veronderstellingen aansluiten op de (vastgestelde) plannen (besluiten) van de raad.
- Of de veronderstellingen consistent zijn met de ervaringscijfers van de gemeente; met andere woorden: is historische informatie representatief voor toekomstige situaties?

Wij hebben voor deze gebieden het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten ontwikkelt en wij hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd, een en ander in de context van onze verklaring bij de jaarrekening als geheel. Wij hebben op grond van de door ons verrichte werkzaamheden inzake de waardering van de grondexploitaties vastgesteld dat uw gemeente:

- Beschikt over actuele ramingen van de nog te realiseren baten en lasten.
- Beschikt over een deugdelijke onderbouwing van de gehanteerde uitgangspunten in de grondexploitaties.
- Externe deskundigheid heeft ingeschakeld ter onderbouwing van de geraamde grondprijzen en grondopbrengsten.
- Een niet onaannemelijk niveau van de nog te maken plan- en civiele kosten hanteert.

De uitgangspunten die in de grondexploitaties en dus in de jaarrekening zijn verwerkt, zijn door ons beoordeeld en als aannemelijk aangemerkt. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Volledigheidshalve merken wij op dat wij voor de waardering van de grondexploitatie per 31 december 2020 de per die datum vastgestelde projectkaders betrokken hebben bij de controle van de waardering. Er is geen rekening gehouden met de effecten van toekomstige, nog vast te stellen, ambities van uw gemeente.

Belangrijkste bevindingen en observaties

Overige aangelegenheden

Op deze pagina hebben wij overige aangelegenheden opgenomen ten aanzien van de jaarrekening 2020.

Sociaal domein (3 decentralisaties)

Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet bovenlokaal

Uw gemeente rekent jaarlijks met ROGPlus de deelnemersbijdrage inzake de Wet maatschappelijke ondersteuning af. Deze deelnemersbijdrage wordt bepaald aan de hand van de gecontroleerde en gecertificeerde jaarrekening van ROGPlus. Met de gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond rekent u op basis van een vaste deelnemersbijdrage af via de vlaktaks. De vlaktakseffecten worden verwerkt in de deelnemersbijdrage voor toekomstige begrotingsjaren en worden hierdoor niet in de jaarrekening verwerkt.

In de gemeenschappelijke regeling is echter bepaald dat, indien er een cashflowtekort ontstaat in de gemeenschappelijke regeling in een betreffend boekjaar, tekorten direct verhaald worden bij de deelnemende gemeenten. Deze direct opeisbare tekorten dienen hierdoor dan alsnog in boekjaar x van uw gemeente verwerkt te worden. Dit eventuele extra tekort wordt bepaald aan de hand van de gecontroleerde en gecertificeerde jaarrekening van de gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond.

Ten tijde van de afronding van de accountantscontrole van de jaarrekening 2020 van uw gemeente is er echter nog geen gecontroleerde en gecertificeerde jaarrekening 2020 beschikbaar van ROGPlus alsmede van de Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond. Dit betekent dat uw gemeente de verantwoorde deelnemersbijdrage inzake de Wet maatschappelijke ondersteuning in de jaarrekening 2020 en de lasten inzake de Jeugdhulp Bovenlokaal bepaald heeft op basis van de laatste versie van de conceptjaarstukken 2020 van deze verbonden partijen. Deze conceptcijfers kunnen echter nog wijzigen, mogelijk heeft dit nog effect op het resultaat van uw organisatie. Uw college heeft deze onzekerheid toegelicht op pagina 186 van de jaarstukken 2020.

De gecontroleerde en gecertificeerde jaarrekening 2020 van de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts, die de Participatiewet voor uw gemeente uitvoert, is ten tijde van de afronding van de accountantscontrole van de jaarrekening 2020 wel beschikbaar. Voor deze GR speelt deze problematiek van onzekerheid dus niet. Er is bij de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts een fout geconstateerd ad € 0,089 miljoen en een onzekerheid ad € 0,104 miljoen die meewegen in het oordeel van de gemeente Maassluis. Zie voor een verdere toelichting het onderdeel [Rechtmatigheid](#).

Jeugdwet lokaal

Over de bestedingen van de Jeugdwet lokaal legt ROGPlus NWN separaat verantwoording af aan de deelnemende gemeenten. Dit omdat ROGPlus een uitvoeringsorganisatie is voor dit onderdeel en de lasten dus niet in haar begroting verweven zitten. Op 11 mei 2021 is de gecontroleerde en gecertificeerde verantwoording inzake de lasten 2020 ontvangen. Hieruit blijkt een besteding van € 1,96 miljoen over 2020 (2019: € 1,47 miljoen). Er zijn geen fouten en onzekerheden geconstateerd die mee dienen te wegen in het oordeel over de jaarstukken 2020 van de gemeente Maassluis.

Belangrijkste bevindingen en observaties

Fraude als onderdeel van onze controle

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude.

Fraude als onderdeel van onze controle

Het college van burgemeester en wethouders is primair verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en voor de naleving van wet- en regelgeving. Recente ontwikkelingen laten zien dat de handhaving van anticorruptiewetgeving aan globalisering onderhevig is, waardoor ook gemeenten in toenemende mate te maken krijgen met anticorruptieregels.

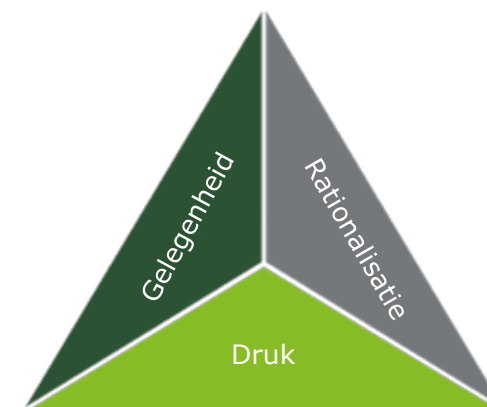
Als onderdeel van onze controle hebben wij het college verzocht inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude of overtreding van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van deze inschattingen, het proces dat de directie daarbij hanteert, alsook de communicatie daarover met het personeel en met de auditcommissie.

In 2018 heeft uw gemeente een eerste conceptversie van de frauderisicoanalyse opgesteld. In onze voorgaande rapportages hebben wij u geattendeerd op het belang van een periodieke herevaluatie van de frauderisicoanalyse, bijvoorbeeld met gebruikmaking van de 'fraudedriehoek', alsmede de behandeling ervan in de auditcommissie als vast onderdeel van de interne beheersomgeving. Dit belang wordt onderschreven doordat de gemeente Maassluis in 2021 nieuwe financiële applicaties in gebruik gaat nemen, zoals het Zaaksysteem en Filelinx (verplichtingenadministratie). Gezien de impact van deze onderwerpen op de huidige inrichting van de processen alsmede de mogelijke verschuiving van (fraude)risico's binnen deze processen en de hiermee samenhangende noodzaak tot het heroverwegen van de maatregelen van interne beheersing binnen de processen, verzoeken wij u hier in de komende jaren expliciet aandacht aan te besteden. Wij hebben vernomen tijdens een bijgewoonde presentatie van de ambtelijke organisatie in de auditcommissie op 1 maart 2021 dat Maassluis in 2021 de frauderisicoanalyse zal actualiseren. Wij vinden dit een positieve ontwikkeling.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college van burgemeester en wethouders, inclusief het invoeren en onderhouden van interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en de efficiency van de bedrijfsvoering en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en gevallen van fraude hebben ontdekt. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

03 Interne- beheersingsomgeving

Interne-beheersingsomgeving

Verbeterpunten in de interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2020 een interim-controle uitgevoerd.

Deze interim-controle is primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze boardletter 2020.

De belangrijkste bevindingen uit onze boardletter 2020

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2020 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Onze belangrijkste bevindingen hebben betrekking op de interne beheersing rondom de grondexploitatie en inkoop en aanbestedingen. Tevens hebben wij aan u gerapporteerd dat, hoewel wij positief zijn over de algehele kwaliteit van bedrijfsvoering van de gemeente Maassluis, wij tegelijkertijd constateren dat het op orde houden ervan de belangrijkste uitdaging voor de komende periode is. Er komt namelijk veel op uw gemeente en organisatie af.

Uw ambities, de lopende ombuigingstrajecten, zoals rondom het sociaal domein, de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, de omgevingswet en ook de extra inspanningen als gevolg van COVID-19 vragen voor grote, extra inspanningen van uw gemeente en het ambtelijk apparaat. Deze extra tijd en inspanningen die benodigd zijn zorgen voor een spanningsveld met de reguliere 'going-concern'-werkzaamheden. Wij hebben u derhalve geadviseerd om de komende periode voldoende aandacht te besteden aan het monitoren van de benodigde capaciteit die samenhangt met de extra inspanningen die van uw gemeente gevraagd worden in relatie tot de benodigde en beschikbare capaciteit voor de reguliere going-concernwerkzaamheden en de druk op de organisatie.

Wij hebben de bevindingen naar aanleiding van onze interim-controle aan u gerapporteerd via onze boardletter 2020 en besproken in de auditcommissie van 1 maart 2021.

Na de behandeling van de boardletter 2020 zijn er geen (significante) wijzigingen geweest.

Interne-beheersingsomgeving

Betrouwbaarheid en continuïteit van geautomatiseerde gegevensverwerking

Overeenkomstig artikel 2:393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek zijn wij verplicht om onze bevindingen te rapporteren met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle heeft de volgende aangelegenheden geïdentificeerd die op dit gebied aan u gerapporteerd moeten worden.

In ons accountantsverslag 2019 hebben wij uitgebreid gerapporteerd over onze bevindingen inzake de kwaliteit van de IT-beheersomgeving van de gemeente Maassluis. Bij onze beoordeling van de algemene IT-beheersmaatregelen hebben wij de beheersmaatregelen binnen de volgende drie deelgebieden betrokken:

- User access – logische toegangsbeveiliging.
- User authentication – wachtwoordbeleid.
- Changemanagement – wijzigingsbeheer.

Naar aanleiding van onze bevindingen hebben wij geconcludeerd dat wij voor onze accountantscontrole niet kunnen steunen op de IT-beheersmaatregelen.

Bij de accountantscontrole 2020 hebben wij de opvolging van onze constatering van de accountantscontrole 2019 beoordeeld. Wij concluderen dat in 2020 geen vorderingen gemaakt zijn in de opvolging van onze adviezen. De gemeente Maassluis heeft aangegeven dat deze opvolging in 2021 zal plaatsvinden.

Onderwerp accountantsverslag 2019	Advies accountantsverslag 2019	Vastgestelde opvolging in 2020
Logische Toegangsbeveiliging	Opstellen beleid/procedures inzake periodieke review op accounts.	Periodieke review van (bepaalde) accounts en door welke functies/medewerkers is in algemene zin opgenomen in het Handboek Informatiebeveiliging 2021. Het Handboek Informatiebeveiliging 2021 is op 9 maart 2021 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. De periodieke review zal opgenomen worden in het in 2021 nader op te stellen interne controleplan. In 2020 is hieraan derhalve nog geen opvolging gegeven.
Wachtwoordbeleid	Algemeen: Via AD afgedwongen. Momenteel handmatig aangegeven door systeembeheer. Advies: invoeren interne controle achteraf.	<u>Handboek IB 2021</u> In het Handboek is in het algemeen de periodieke controle op het algemene account opgenomen. Het Handboek Informatiebeveiliging 2021 is op 9 maart 2021 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. <u>Intern controleplan</u> De periodieke review zal opgenomen worden in het in 2021 nader op te stellen interne controleplan. In 2020 is hieraan derhalve nog geen opvolging gegeven.
Wijzigingsbeheer	Testomgeving.	Geen nieuwe releases in 2020 i.v.m. corona. Pas in 2021 worden nieuwe releases uitgerold in de testomgeving. In 2020 hebben wij dit derhalve niet kunnen toetsen.

Interne-beheersingsomgeving

Speerpunten accountantscontrole 2020

Voor de accountantscontrole 2020 zijn de volgende speerpunten door de gemeenteraad meegegeven:

- Inkoop en aanbesteding: Implementatie Filelinx (verplichtingenadministratie) en de herijking van het inkoopproces per 1 januari 2021 als gevolg van het opheffen van het inkoopbureau MVS per 31 december 2020.
- Lokale inkoop Jeugdwet: Risico's en beheersing nieuw beoogde financieringsmodel.
- Omgevingsvergunningen: Oorzaakanalyse niet-begrote legesbate Najaar 2020.

In de volgende alinea's gaan wij nader in op deze onderwerpen.

Inkoop en aanbesteding

In onze boardletter 2020 hebben wij uitgebreid gerapporteerd over de door ons geconstateerde bevindingen inzake de interne beheersing binnen het proces inkoop en aanbesteding. Hierin zijn eveneens de bevindingen betrokken die wij hebben over het Zaaksysteem dat per 2021 in gebruik is genomen ter borging dat inkopen verricht worden in overeenstemming met de Europese aanbestedingswet, alsmede met het vastgestelde beleid door de gemeente Maassluis voor de overige aanbestedingsvormen. Onze belangrijkste constatering bevinden zich op het gebied van:

- De zichtbare controle op en de archivering van de raming van de opdrachtwaarde.
- De interne beheersing van de IT-omgeving van de gemeente Maassluis, om in de toekomst als gemeente te kunnen steunen op de inrichting van de toegangsrechten, de functiescheidingen en de geautomatiseerde beheersmaatregelen (zoals digitale accordering) in het Zaaksysteem en Filelinx.

De daadwerkelijke inrichting van Filelinx hebben wij bij de accountantscontrole niet kunnen beoordelen, gezien het implementatietraject van Filelinx ten tijde van ons onderzoek in het 4^e kwartaal 2020 nog liep. Wij zullen aan u rapporteren over dit onderwerp in onze boardletter 2021.

Lokale inkoop Jeugdwet

In het 1^e kwartaal 2021 is de marktconsultatie opgestart voor de inkoop van (specialistische) jeugdhulp voor de gemeenten Maassluis, Vlaarding en Schiedam. Deze marktconsultatie is uitgevoerd als onderdeel van de implementatie van het MVS Jeugdmodel en heeft als doel om via deze uitgebreide marktconsultatie de kennis en expertise van zoveel mogelijk relevante zorgaanbieders, stakeholders en overige belangstellenden te gebruiken voor het opstellen van de integrale opdracht voor de inkoop en de benodigde randvoorwaarden.

Omdat de opdracht voor de inkoop ten tijde van de accountantscontrole 2020 nog in ontwikkeling is, stellen wij voor om dit speerpunt bij de accountantscontrole 2021 verder uit te werken.

Interne-beheersingsomgeving

Speerpunten accountantscontrole 2020

Omgevingsvergunningen

Wij hebben geconstateerd dat de niet-begrote extra legesbaten inzake de omgevingsvergunningen veroorzaakt zijn door een omissie in de technische koppeling tussen de facturatiemodule in VRiS en de financiële administratie. Als gevolg hiervan vloeiden de opgelegde aanslagen omgevingsvergunningen niet geautomatiseerd door naar de financiële administratie. Hierdoor zijn de hogere legesbaten bij het opwerken van de laatste begrotingswijziging niet ontdekt en financieel vertaald. Er is sprake geweest van een incident.

Desalniettemin adviseren wij de gemeente Maassluis om de subadministratie, waarin de belastingen opgelegd worden alsmede de leges-omgevingsvergunningen, periodiek maar minimaal bij het opwerken van de begrotingswijzigingen aan te sluiten op de financiële administratie ter borging van de betrouwbaarheid van de uitgangspunten die gehanteerd worden bij het opstellen van de begrotingswijzigingen.

Bij de beoordeling van het speerpunt inzake de omgevingsvergunningen hebben wij eveneens aandacht besteed aan de toestandkoming van de facturatie van de leges. Hierbij hebben wij de volgende bijzonderheden geconstateerd:

Maximering op te leggen leges-omgevingsvergunningen

In 2020 is een omvangrijke omgevingsvergunning afgegeven. Deze omgevingsvergunning genereerde, als gevolg van het niet bestaan van een maximering in de legesverordening van de gemeente Maassluis, een incidenteel hoog legesbedrag. Het college van burgemeester en wethouders heeft bij besluit d.d. 14 juli 2020 afgeweken van de legesverordening 2020 en de in rekening te brengen leges vastgesteld op een lager bedrag. Deze afwijking van de legesverordening is op grond van de hardheidsclausule van artikel 63 van de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR) toegepast.

In het kader van de kostendekkendheid van de leges heeft het college van burgemeester en wethouders tevens op 14 juli 2020 besloten om de maximering in de legesverordening 2021 op te nemen. Het besluit van het college tot aftopping van de bouwleges is door de burgemeester in het seniorenconvent van 26 november 2020 besproken. De aangepaste legesverordening, inclusief het artikel over de maximering van de bouwleges, is in de laatste raadsvergadering (15 december 2020) vastgesteld en in werking getreden vanaf 1 januari 2021.

Onvolledige facturatie leges

De gemeente Maassluis heeft in 2017 met een ontwikkelaar van een faciliterend project, als onderdeel van de te sluiten realisatieovereenkomst, afspraken gemaakt over de berekening van leges-omgevingsvergunningen voor een specifiek project. Onderdeel van deze afspraken betreft de vaststelling van de te betalen leges op basis van een maximale vergoeding per uur voor de behandeling van de aanvraag omgevingsvergunningen die samenhangen met dit project. Dit in tegenstelling tot de vastgestelde vergoedingen in de legesverordening. Het beeldkwaliteitsplan en de realisatieovereenkomst zijn onderwerp geweest van een raadsconsultatie op 13 maart 2017.

Interne-beheersingsomgeving

Speerpunten accountantscontrole 2020

In 2020 heeft de gemeente Maassluis een omgevingsvergunning afgegeven voor het betreffende project waarbij voor de eerste maal de vergoeding bepaald moest worden op basis van de afgesproken maximale vergoeding per uur. De gemeente Maassluis heeft echter geconstateerd dat als gevolg van het niet per project schrijven van uren, deze vergoeding niet bepaald kon worden. Hierdoor zijn de leges die samenhangen met het verstrekken van een omgevingsvergunning voor 19 woningen niet in rekening gebracht. Over deze afwijking heeft verder geen besluitvorming plaatsgevonden. Dit leidt, gebaseerd op basis van de afspraken, tot een maximale inkomstenderving ad € 28.911.

Wij hebben op grond van deze constatering aanvullende controlewerkzaamheden verricht en concluderen dat dit in 2020 een incidentele afwijking geweest is, waardoor de geconstateerde afwijking tevens de maximale fout is op het gebied van de getrouwheid en rechtmatigheid.

Inhoudelijke toets bouwkosten

Wij hebben geconstateerd dat de overwegingen en conclusies die getrokken worden bij het inhoudelijk beoordelen van de aannemelijkheid van de, door de aanvrager, opgegeven bouwsom niet op een structurele wijze geregistreerd en gearriveerd (kunnen) worden in de primaire registratie. Als gevolg van het grote verloop binnen de afdeling heeft het de gemeente Maassluis veel tijd gekost om de voor de controle noodzakelijke onderbouwing aan te leveren die de aannemelijkheid van de bouwsom toont die als grondslag gehanteerd is voor het bepalen van de in rekening te brengen leges.

Samenvattend oordeel

Samenvattend concluderen wij dat de interne beheersing binnen het proces van het bepalen van de omvang van de op te leggen leges-omgevingsvergunningen belangrijke aandachtspunten kent. Wij hebben van uw organisatie begrepen dat de interne beheersing van het proces omgevingsvergunningen in 2021 herzien wordt. Wij adviseren de gemeente Maassluis om de onderkende aandachtsgebieden te betrekken bij de herziening van het proces en adequate maatregelen van interne beheersing te ontwerpen en te implementeren op deze gebieden. Wij zullen de opvolging van dit punt betrekken bij onze accountantscontrole 2021.

Rente parkeervoorziening

Tijdens de auditcommissie van 1 maart 2021 heeft de auditcommissie aanvullend aan ons gevraagd om bij de accountantscontrole 2021 specifiek te kijken naar de juistheid van de rente die gebruikt wordt voor de jaarlijkse bijschrijving op de parkeervoorziening. Onze conclusie is dat vanuit de aan ons verstrekte overeenkomst uitgegaan kan worden van de wettelijke rente en niet de wettelijke handelsrente. De tekst van de overeenkomst is in dit soort gevallen leidend.

Bovendien geldt de wettelijke handelsrente alleen (op grond van de wet) voor de primaire betalingsverplichting op basis van een handelsovereenkomst (bedrijf levert producten/diensten, overheid moet betalen) en niet voor andere geldelijke verplichtingen waartoe een overeenkomst aanleiding kan geven. Naar aanleiding van deze constatering is in de jaarrekening 2020 € 44.000 vrijgevallen uit deze voorziening.

04 De financiële positie van uw gemeente

De financiële positie van uw gemeente

In dit hoofdstuk geven wij op hoofdlijnen een samenvatting van de ontwikkelingen in het vermogen en het resultaat van uw gemeente.

In het BBV, de verslaggevingsregels van gemeenten, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd.

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit de in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in de reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de politieke besluitvorming.

Het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten 2020 bedraagt € 4,98 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds circa € 4,9 miljoen aan de reserves gedoteerd en er heeft een directe vermogensmutatie plaatsgevonden ad € 1,83 miljoen als gevolg van het niet kunnen voldoen aan de eisen die gesteld worden aan [voorzieningen voor groot onderhoud](#), zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2020 € 0,75 miljoen voordelig bedraagt. De vermogenspositie van uw gemeente is ten opzichte van 2018 derhalve toegenomen met € 6,8 miljoen, de omvang van de schulden is eveneens afgenomen met € 13 miljoen.

Eigen vermogen (in € 1.000)	2020	2019	2018	2017
Eigen vermogen per 1 januari	34.954	32.815	35.249	35.815
Tussentijdse resultaatbestemming	4.233	1.841	-2.870	237
Gerealiseerd resultaat	746	298	435	-803
Totaal ('saldo van baten en lasten')	4.979	2.139	-2.434	-566
Directe vermogensmutatie	1.833	-	-	-
Eigen vermogen per 31 december	41.767	34.954	32.815	35.249

De vermogenspositie van de gemeente Maassluis is verbeterd.

In de hierboven opgenomen tabel hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen. De omvang van het eigen vermogen ultimo 2020 bedraagt, 35 % van het balanstotaal (2019: 28%). De reservepositie ten opzichte van het landelijk gemiddelde is gemiddeld. Het solvabiliteitspercentage bedraagt 35,3% (begroot 26,0%). Het landelijk gemiddelde bedraagt circa 30%. De solvabiliteit ligt ruim boven de kritische grens van 20%. De schuldquote bedraagt 49,6% (begroot 78,8%). Het landelijk gemiddelde bedraagt circa 65%. Dit is ruim onder de kritische grens van 130%. Dit betekent dat de omvang van de schulden van de gemeente Maassluis onder het landelijk gemiddelde ligt, stabiel en gezond is.

De uitdaging voor de begroting 2022 ligt vooral in het sluitend hebben van de begroting. Hierbij is uiteraard van belang de effecten en risico's van COVID-19 zo goed mogelijk mee te nemen alsmede de effecten die voortvloeien uit het sociaal domein en de algemene uitkering. Ondanks dat de vermogenspositie verbeterd is, is het ons inziens cruciaal dat de auditcommissie naar aanleiding van de uitdagingen in de begroting en de reservepositie zeker één keer per jaar uitgebreid stilstaat bij de ontwikkeling van de financiële positie.

De financiële positie van uw gemeente

Exploitatieresultaat 2020 (x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting na wijzigingen 2020	
Totale baten	110.077	108.727	
Totale lasten	105.097	108.765	
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		4.979	-39
Af: stortingen in reserves	- 5.112	- 2.915	
Bij: onttrekkingen aan reserves	879	961	
Saldo mutaties reserves		- 4.233	- 1.953
Gerealiseerd resultaat		746	- 1.992

De exploitatie over 2020 laat een voordelig gerealiseerd saldo van baten en lasten van € 4,9 miljoen zien, ten opzichte van een begroot nadelig saldo van € 39.000. Dit is een verschil van afgerond € 4,9 miljoen positief. Hier staat ten opzichte van de begroting per saldo een hogere storting in de reserves tegenover van € 2,2 miljoen. Per saldo is sprake van een voordelig verschil ten opzichte van de begroting 2020 van € 2,7 miljoen. Ten opzichte van de begroting is derhalve € 2,7 miljoen minder ingeteerd op de reservepositie van uw gemeente.

Voor een gedetailleerd inzicht in de afwijkingen en de verklarende toelichting hierbij, verwijzen wij u naar de toelichtingen per programma, onderdeel 'overzicht van baten en lasten in de jaarrekening', zoals opgenomen in de programmaverantwoording in uw jaarstukken 2020.

Het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is gestegen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's.

De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 28,0 miljoen (2019: € 27,2 miljoen). Er is dus sprake van een stijging van de beschikbare weerstandscapaciteit in 2020 ten opzichte van 2019.

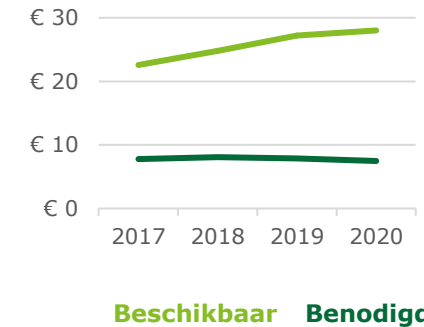
De inventarisatie van risico's die in de paragraaf Weerstandsvermogen (in het jaarverslag) is opgenomen, geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een kansinschatting van het zich voordoen van het geïdentificeerde risico, om zo de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Daarbij wordt een doorlopend inzicht gegeven in de grootste risico's (qua financiële impact en kans) voor uw gemeente, en wordt aangegeven welke risico's zijn verdwenen en/of nieuw zijn geïdentificeerd. Ook wordt een inhoudelijke toelichting gegeven op nieuw gedefinieerde en gewijzigde risico's in de top van de grootste risico's.

Uw gemeente heeft op basis van deze risico-inventarisatie door middel van een simulatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is bij het vastgestelde zekerheidspercentage.

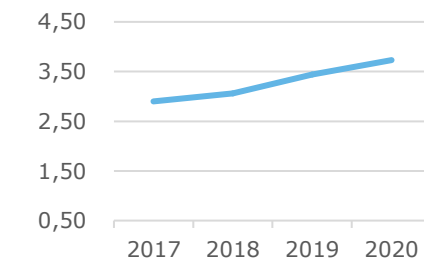
Hieruit volgt een gekwantificeerd bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit op een zekerheidspercentage van 70% van afgerond € 7,5 miljoen (2019: € 7,9 miljoen). Ten opzichte van 2019 is sprake van een lichte daling van de gekwantificeerde risico's met per saldo € 0,4 miljoen. De gestegen beschikbare weerstandscapaciteit en de relatief lichte daling van de benodigde weerstandscapaciteit leiden ertoe dat de ratio van het weerstandsvermogen ultimo 2020 is gestegen en dat deze zich met een 'overschot' van € 20,5 miljoen ruim boven de ratio van 1,0 bevindt.

Voor meer gedetailleerde informatie over uw weerstandspositie verwijzen wij u naar paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' in uw jaarverslag 2020.

Weerstandscapaciteit (x 1 miljoen)

Ratio weerstandscapaciteit

05 Overige aangelegenheden

Overige aangelegenheden

Communicatie met het management

Onze communicatie met het management

Bevestigingen van het management

Wij hebben het management ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen gevraagd aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Geen meningsverschil met het management of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het management en de medewerkers van de onderneming de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

06 Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Overzicht van niet-gecorrigeerde controleverschillen. Wij krijgen een schriftelijke bevestiging van het management waarin is vermeld dat, na overweging van al deze niet-gecorrigeerde posten, zowel individueel als in totaal, binnen de context van de jaarrekening als geheel, geen aanpassingen nodig zijn. De volgende niet-gecorrigeerde afwijkingen zijn gedurende onze controle geïdentificeerd:

Aard van de controleverschillen	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	N.v.t.	N.v.t.
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode		
Rechtmatigheidsfout is tevens getrouwheidsfout		
- GR Stroomopwaarts: Uitvoeringskosten Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandigen (Tozo)	€ 285.204	€ 285.204
- GR Stroomopwaarts: Participatiewet	€ 67.288	€ 67.288
Rechtmatigheidsfout is per saldo ook getrouwheidsfout	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal getrouwheidsfouten	€ 352.492	€ 352.492
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten inzake EU-aanbestedingen	€ 347.760	
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten inzake begrotingsrechtmatigheid	N.v.t.	
Rechtmatigheidsfouten ingevolge verstrekkingen in het kader van de Participatiewet	N.v.t.	
Overige rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Totaal rechtmatigheidsfouten	€ 700.252	€ 352.492

* In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Kadernota Rechtmatigheid 2018 en het normenkader is het kader voor de controle op de financiële rechtmatigheid opgenomen.

Bijlage B – Onzekerheden in de controle

Overzicht van onzekerheden in de controle. Wij krijgen een schriftelijke bevestiging van het management waarin is vermeld dat, na overweging van deze onzekerheid, zowel individueel als in totaal, binnen de context van de jaarrekening als geheel, geen aanpassingen nodig zijn. De volgende onzekerheden zijn gedurende onze controle geïdentificeerd:

Aard van de onzekerheden	Rechtmatigheid		Getrouwheid
Onzekerheden geconstateerd bij verbonden partijen die in mandaat uitvoering geven aan gemeentelijke taken en hierdoor meewegen in het oordeel van de gemeente Maassluis.	€ 103.871	€ 103.871	
Totaal onzekerheden in de rechtmatigheidscontrole en getrouwheidscontrole	€ 103.871	€ 103.871	

Bijlage C – Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om het bestuur in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hierna bevat een weergave van die onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat het bestuur deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron van de toelichtingsvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overwegingen
Niet van toepassing.	N.v.t.	N.v.t.

Bijlage D1 – Bevindingen controle SiSa-bijlage 2020

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
FIN B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
EZK F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_Totaal 2019	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2020	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H4	Specifieke uitkering Sport	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Totaal			€ 0	

Strekking controleverklaring rechtmatigheid: Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid: Goedkeurend

Bijlage D2 – Bevindingen SiSa-bijlage Tozo 2020

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout, onzeker en/of formele onrechtmatig	Financiële omvang	Toelichting
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
G4	Tozo 2_exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
G4	Tozo 3_exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud die zijn ingediend vóór 22 april 2020)	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
Totaal			€ 0,-	

Strekking controleverklaring rechtmatigheid: Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid: Goedkeurend

Bijlage E – Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Maassluis in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Deloitte beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor een tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Deloitte.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking hiervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen. Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt, waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en, indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreigingen voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling, inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde 'onafhankelijkheidsevaluatie'), wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Deloitte wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een raad van commissarissen of auditcommissie, overwegen wij ook een van deze organen te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen wordt periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Bijlage E – Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

Rotatie van teamleden

Een te grote mate van vertrouwdheid kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken. Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van de leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen. Het kan dan ook vereist zijn om teamleden te vervangen. Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om het komend boekjaar teamleden bij de gemeente Maassluis te rouleren.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Deloitte, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam, heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeente of een bij de gemeente betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid ontvangen of verstrekt die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

This report has been prepared solely for the use of the Audit Committee, Supervisory Board and Executive Board of gemeente Maassluis and should not be distributed or quoted in whole or in part without our prior written consent. No responsibility to any third party is accepted as the report has not been prepared for, and is not intended for, any other purpose. As a consequence, we do not assume any liability or duty of care to any other person to whom this report is shown or into whose hands it may come.

The matters raised in this report are those which have come to our attention as a result of our audit and are those that we believe we need to bring to your attention. They are not a comprehensive record of all the matters arising and in particular we cannot be held responsible for reporting all risks in the business or all internal control weaknesses. Any conclusion, opinion or comments expressed herein are provided within the context of our opinion on the financial statements as a whole, which will be expressed in our auditor's report. Similarly, the comments, observations and recommendations involving systems and procedures should not be read as an opinion on the internal control structure and its operation.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu, a UK Private Company limited by guarantee, and its network of member firms. Neither Deloitte Touche Tohmatsu nor any of its member firms has any liability for each other's acts or omissions. Each of the member firms is a separate and independent legal entity operating under the names of "Deloitte", "Deloitte & Touche", "Deloitte Touche Tohmatsu", or other related names.